

Obsah

1. Úvod do problematiky	5
2. Dítě s problémy školního neprospěchu	16
2.1. Příčinou školního neprospěchu je snížená úroveň inteligence	18
2.2. Příčinou školního neprospěchu je nerovnoměrné nadání	22
2.3. Příčinou školního neprospěchu není nedostatek nadání	27
2.3.1. Vývojové změny jako riziko školního neúspěchu	27
2.3.2. Závislost školního úspěchu na somatickém stavu dítěte	31
2.3.3. Závislost školního prospěchu na psychickém stavu a vlastnostech dítěte	34
3. Neklidné dítě (syndrom hyperaktivity, hyperkinetický syndrom)	40
3.1. Diferenciální diagnostika hyperaktivity	46
3.1.1. Hyperaktivita jako důsledek lehkého organického poškození mozku (lehká mozková dysfunkce)	47
3.1.2. Hyperaktivita jako důsledek deprivace v oblasti potřeby citové jistoty a účelného učení	54
3.1.3. Hyperaktivita jako důsledek pozdější zátěže (neklid jako jeden z neurotických projevů)	58
4. Dítě s problémovým a poruchovým chováním (porušující sociální normy)	61
4.1. Vývojová podmíněnost typu problémového a poruchového chování	61
4.2. Agrese jako obecná a základní pudová tendence	63
4.3. Základní charakteristika poruchového chování	67
4.4. Konkrétní projevy problémového a poruchového chování	71
4.5. Osobnost dítěte s poruchami chování	84
5. Dítě s citovými problémy	88
5.1. Nejvýznamnější negativní emoce dětského věku	91
5.1.1. Úzkost a úzkostnost	92
5.1.2. Strach	94
5.1.3. Smutek a deprese	97
5.2. Diferenciální diagnostika citových poruch	99
5.2.1. Citová deprivace a subdeprivace v raném dětství	99
5.2.2. Týrané a zneužívané dítě	105
5.2.3. Neurotické projevy v dětském věku	109
6. Dítě s komunikačními problémy	121
6.1. Verbální komunikační poruchy	123
6.2. Neverbální komunikace a její odchylky	131
6.3. Charakteristické rysy osobnosti vadně mluvícího dítěte	136